

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМА ОГЛЕДА

Подручје рада: Здравство и социјална заштита

Образовни профили: ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР – оглед

Трајање образовања: четири године

Циљ огледа:

Унапређење квалитета и осавремењивање образовно-васпитног рада кроз:

- увођење у свакодневну наставну праксу савремених и ефикасних метода рада са ученицима;
- увођење новог наставног плана и програма у циљу остваривања исхода стручног образовања и образовања уопште;
- повећање фонда часова вежби и практичног рада, ради успешног остваривања циљева образовања за овај образовни профил;
- успостављање вишег нивоа корелације наставних садржаја;
- увођења предузетништва у наставни програм за образовни профил фармацеутски техничар – оглед ради развијања предузетничког духа код ученика;
- израду критеријума оцењивања и грађења стандарда оцењивања ученика;
- проверу концепта стручне матуре.

Увођење организационих новина:

- прилагођавање организације наставног процеса у школи, у оквиру годишњег фонда часова, а у складу са очекиваним исходима стручног образовања и условима рада у школи и на радном месту;
- наставни садржаји су организовани модулarno за поједине општестручне и све стручне предмете;
- увођење изборне наставе, као могућности да ученик самостално креира део свог образовања;
- увођење летње професионалне праксе и предматурске праксе код појединих профила.

Очекивани исходи огледа

- Брзо адаптирање ученика на услове рада.
- Унапређен и квалитетан образовно-васпитни рад кроз:
  - ефикасније и подстицајније методе рада са ученицима примењене у свакодневној образовној пракси;
  - ефикасније усвајање генеративних, трансферних и функционалних знања и вештина, релевантних за будућу професију као резултат модулрног приступа;
  - оцењивање ученика у односу на очекиване исходе;
  - развијање система праћења остварености наставног програма на нивоу школе и на нивоу Републике.

Трајање огледа

Оглед се спроводи од 1. септембра 2003. године кроз најмање три генерације уписаних ученика. Одлуку о престанку огледа донеће, након процене резултата, министар просвете и спорта.

Начин остваривања огледа

Оглед се остварује на основу овог наставног плана и програма.

Наставиће се са организовањем обуке наставника за примену нових метода рада са ученицима, примене новог наставног програма и објективног оцењивања у свакодневној образовној пракси.

Обука за наставнике средњих стручних школа у којима се остварује програм овог огледа, организује се у следећим областима које су битне за унапређење квалитета образовног рада:

- нова концепција образовања (усмереност на циљеве и исходе образовања, модулрни приступ у образовању);
- стручно усавршавање наставника за примену нових наставних метода;
- стручно усавршавање наставника у оквиру матичне струке.

Наставници средњих стручних школа ће у оквиру образовно - васпитног рада примењивати методе рада и оцењивања за које су обучавани на семинарима.

У оквиру Завода за унапређивање васпитања и образовања и стручних актива заједница стручних школа биће издвојене кључне теме у оквиру којих је потребно стручно усавршавање наставника.

Стручни тимови у школама и на нивоу Републике ће сарађивати на хоризонталном и вертикалном повезивању наставних садржаја како са ауторским тимом, тако и са представницима привреде.

Планирана је израда тестова са заједничким садржајима и заједнички постављеним критеријумима од стране стручних тимова који ће се формирати при Заводу за унапређивање образовања и васпитања – Центру за стручно и уметничко образовање и Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Начин полагања стручне матуре биће прописан посебним подзаконским актом.

Услови остваривања програма огледа

Оглед ће се остваривати у условима свакодневног образовно - васпитног рада у школама.

Његово остваривање подразумева укљученост и сарадњу наставника и помоћних наставника у оквиру стручних тимова и стручних органа у школама.

Врста стручне спреме наставника и помоћних наставника за остваривање огледних програма прописана је посебним правилником.

Министарство просвете и спорта, Завод за унапређивање васпитања и образовања - Центар за стручно и уметничко образовање и међународни програми подршке реформи стручног образовања пружиће кадровску и материјалну подршку за реализацију обуке наставника, материјал за рад, праћење и евалуацију огледа.

Праћење и вредновање огледа

Праћење и вредновање огледа обављаће Завод за унапређивање васпитања и образовања - Центар за стручно и уметничко образовање, а на основу посебног упутства за праћење реализације огледних програма која ће бити накнадно публикована.

Примена огледа ће бити праћена најмање четири пута у току школске године.

На крају школске године, на основу различитих упитника и извештаја, биће испитани исходи образовно - васпитног рада, адекватност оцењивања, мишљења ученика и наставника.

I. ЦИЉЕВИ И ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА

за образовни профил **ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР – оглед**

ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА	СТРУЧНОГ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ СТУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА		
		По завршеном образовању за овај профил, ученик ће стећи:		
		знања	вештине	стручне компетенције
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за самосталну примену преписане физикалне терапије и ординираних кинезитерапијских и рехабилитационих процедура Оспособљавање ученика да води и користи медицинску документацију у оквиру својих компетенција Оспособљавање ученика за добру сарадњу и комуникацију са пацијентом, његовом родбином и члановима тима 		<ul style="list-style-type: none"> о физиолошком дејству и техникама свих физиотерапијских процедура из области кинезиологије, основа клиничке медицине, кинезитерапије и специјалне рехабилитације 	<ul style="list-style-type: none"> руковања и одржавања апарата набавке неопходаног потрошног материјала апликовања фото, термо, хидро, механо, електро, магнето, соно и балнеолкиматолошке процедуре вршења антропометријских мерења бандажирања и припремања ампутиционог патрљка за протетисање обучавања пацијента за коришћење ортопедских помагала вршења вертикализације пацијента и обучавања пацијента трансферима вођења медицинске документације у оквиру својих радних задатака вођења одговарајуће комуникације са пацијентом, његовом родбином и члановима тима 	<ul style="list-style-type: none"> припремања пацијента, простора, апарата, медикамената у циљу спровођења фото, термо, хидро, механо, електро, магнето, соно и балнеолкиматолошке процедуре одређивања функционалног статуса, примењивања адекватне врсте покрета, обучавања и контролисања спровођења преписаних вежби оспособљавања инвалидних лица за употребу ортоза и протеза, као и за активности дневног живота спровођења здравствено васпитног рада у домену својих компетенција

Недељни и годишњи фонд часова обавезних и изборних предмета

за образовни профил – **ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР** – оглед

	I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО	
	недељно	годиш.	недељно	годиш.	недељно	годиш.	недељно	годиш.	недељно	годиш.
А: ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	10	330	8	256	8	248	8	224	34	1058
1а. Српски језик и књижевност	2	66	2	64	2	62	2	56	8	248
1б. Српски језик као нематерњи језик										
2. _____ језик и књижевност										
3. Страни језик	2	66	2	64	2	62	2	56	8	248
4. Физичко васпитање	2	66	2	64	2	62	2	56	8	248
5. Математика	2	66	2	64	2	62	2	56	8	248
6. Рачунарство и информатика	2	66							2	66
Б: ОПШТЕСТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	10	330	6	192	2	62			18	584
1. Латински језик	2	66							2	66
2. Хемија	4	132							4	132
3. Биологија	2	66	2	64					4	130
4. Физика	2	66	2	64					4	130
5. Психологија			2	64					2	64
6. Филозофија					2	62			2	62
В: СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	11	483	15	690	21	891	22	796	69	2860
1. Анатомија и физиологија	4	132							4	132
2. Основи неге у рехабилитацији	4	132							4	132
3. Прва помоћ		120								120
4. Масажа	3	99	4	248					7	347
5. Медицинска микробиологија са епидемиологијом			2	64					2	64
6. Патологија			2	64					2	64
7. Медицинска биохемија			2	64					2	64
8. Хигијена и здравствено васпитање			2	64					2	64
9. Кинезиологија			3	186	6	266			9	452
10. Фармакологија					2	62			2	62
11. Основе клиничке медицине					6	266			6	266
12. Физикална терапија са балнеоклиматологијом					7	297	7	256	14	553
13. Специјална рехабилитација							8	284	8	284
14. Кинезитерапија							7	256	7	256
Г: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	2	66	4	128	2	62	3	84	11	340
1. Изборни предмет предвиђен Законом	1	33	1	32	1	31	1	28	4	124
2. Изборни предмет предвиђени Програмом огледа	1	33	3	96	1	31	2	56	7	216
Укупно: А + Б + В + Г	33	1209	33	1266	33	1263	33	1104	132	4842

Број часова по предметима дат је на недељном нивоу као збир часова теорије и вежби, а према програму предмета.

Блок настава и пракса приказују се у укупном збиру на годишњем нивоу за одговарајући предмет у оквиру кога се реализује, а према програму предмета.

Листа понуђених изборних предмета по разредима

Г: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР
Изборни предмет предвиђен Законом	
1. Грађанско васпитање / Верска настава	I - IV
Изборни предмети предвиђени Програмом огледа	
1. Историја	II
2. Медицинска географија	I, II
3. Ликовна уметност	I, II
4. Музичка уметност	I, II
5. Социологија	II
6. Физика	III, IV
7. Предузетништво	IV
8. Неорганска хемија	III
9. Хемија	
10. Одабрана поглавља хемије	
11. Одабрана поглавља органске хемије	IV
12. Биологија	
13. Специјална ботаника	III
14. Специјална зоологија	IV
15. Аналитичка геометрија	
16. Елементи комбинаторике, вероватноће и математичке статистике	
17. Токсиколошка хемија	
18. Дијететика	

Изборна настава састоји се сваке школске године из:

- Изборног предмета предвиђеног Законом : Грађанско васпитање или Верска настава (1 час недељно током школске године);
- Изборних предмета предвиђених Програмом огледа – 1 до 3 часа недељно у току школске године, а према Плану и програму огледа за одговарајући образовни профил.

Ученик може сваке године да бира један изборни предмет и има до 33 часа наставе недељно у стручној школи, односно 35 часова ако стиче образовање на језику националне мањине или двојезично.

Листа изборних предмета није коначна и може се допунити на предлог школе која спроводи оглед, програмом који је претходно одобрило Министарства просвете и спорта. Остварује се из оних предмета за који се изјасни најмање 30 % ученика огледног одељења.

Оцена изборног предмета предвиђеног Програмом огледа је нумеричка и улази у просек оцена на крају године.

Остваривање програма огледа

Предвиђен број ученика у одељењу је 20.

Настава из следећих предмета одвија се по групама кроз вежбе (В), наставу у блоку (Б) и (летњу) професионалну праксу (ПП) тј предматурску праксу (*):

за образовни профил **ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР – оглед**

разред	предмет / модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи
		В	Б	ПП	
I	Рачунарство и информатика	66			10
	Основи неге у рехабилитацији	66			10
	Прва помоћ		120		10
	Масажа	66			10
II	Масажа	96	90	30	10
	Кинезиологија	64	60	30	10
III	Кинезиологија	93	60	20	10
	Основе клиничке медицине	62	60	20	10
	Физикална терапија са балнеоклиматологијом	124	60	20	10
IV	Физикална терапија са балнеоклиматологијом	112	60		10
	Специјална рехабилитација	140	60		10
	Кинезитерапија	112	60	60*	10

Професионална пракса у другом и трећем разреду се обавља у току лета текуће школске године, изузев празником и недељом, према програму предмета масажа и кинезиологија (други разред) и кинезиологија, основе клиничке медицине и физикална терапија са балнеоклиматологијом (трећи разред), прописаним овим правилником, а према распореду за сваког ученика, који утврђује стручно веће физиотерапеутске струке школе, уз присуство наставника - ментора који на крају даје своју процену ученика и његовог рада у писменој форми.

По завршетку другог полугодишта, у јуну, издаје се ђачка књижица, без оцене из прописаних предмета. По завршетку професионалне праксе која је у склопу прописаног предмета, одељенско веће и наставничко веће школе, у августу, утврђује закључне оцене из тог предмета, као и општи успех ученика. Тада се ученику издаје сведочанство.

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД Часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	до 66	до 64	до 62	до 56	до 248
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I	II	III	IV
Екскурзија	1-2 дана	2-3 дана	3-4 дана	До 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 – 60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

за образовни профил:

ФИЗИОТЕРАПЕУТСКИ ТЕХНИЧАР – оглед

разред	разредно-часовна настава	менторски рад (настава у блоку, пракса)	обавезне ваннаставне активности	Остало (матура)	Укупно радних недеља
I	33	4	2		39
II	32	7	2		41
III	31	8	2		41
IV	28	6	2	3	39

II. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ОГЛЕДА (УПУТСТВО)

Наставни план и програм за образовне профиле: козметички техничар – оглед, лабораторијски техничар – оглед, медицинска сестра – техничар – оглед, стоматолошка сестра – техничар – оглед, фармацеутски техничар – оглед и физиотерапеутски техничар – оглед остварује се у школама где су школски простор, опрема и наставна средства прописани:

- Правилником о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање плана и програма заједничких предмета у стручним школама за образовне профиле III и IV степена стручне спреме - "Службени гласник Републике Србије – Просветни гласник" број 7/91 и
- Правилником о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле III и IV степена стручне спреме у стручним школама подручје рада здравство и социјална заштита - "Службени гласник Републике Србије – Просветни гласник" број 9/91.

Наставници сами припремају потребна наставна средства (дијапозитиве, графофолије, шеме и Power Point презентације) у складу са овим наставним програмом, користећи:

- публикована мултимедијална наставна средства (штампана литература, различите публикације, збирке дијапозитива, одговарајуће видео касете и електронске публикације);
- Интернет.

Настава се реализује уз коришћење:

- рачунара и пројектора за Power Point презентације;
- скенера;
- дијапројектора;
- графоскопа;
- телевизора и видео рекордера.

Детаљна упутства за остваривање програма дата су уз сваки предмет појединачно.